

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 19 november 2019 met nummer RvVb-A-1920-0274
in de zaak met rolnummer 1718-RvVb-0409-A

Verzoekende partij	de nv DERBY vertegenwoordigd door advocaten Nicolas BONBLED en Arne VANDAELE met woonplaatskeuze op het kantoor te 1000 Brussel, Bischoffsheimlaan 33
Verwerende partij	de deputatie van de provincieraad van LIMBURG vertegenwoordigd door de heer Tom LOOSE
Tussenkomenende partij	het college van burgemeester en schepenen van de stad HASSELT vertegenwoordigd door advocaat Jeroen DE CONINCK met woonplaatskeuze op het kantoor te 2000 Antwerpen, Amerikalei 211

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 5 maart 2018 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 17 januari 2018.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de weigeringsbeslissing van de tussenkomenende partij van 27 juli 2017 verworpen.

De verwerende partij heeft aan de verzoekende partij een stedenbouwkundige vergunning geweigerd voor het wijzigen van de bestemming van kantoren naar een zaak voor sportieve weddenschappen op het perceel gelegen te 3500 Hasselt, Kempische Steenweg 140, met als kadastrale omschrijving afdeling 7, sectie G, nummer 199T4.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De tussenkomenende partij verzoekt met een aangetekende brief van 27 april 2018 om in de procedure tot vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad laat de tussenkomenende partij met een beschikking van 10 augustus 2018 toe in de debatten.

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkomenende partij dient een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partij dient een wederantwoordnota in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 26 maart 2019.

Advocaat Thomas EYSKENS *loco* advocaten Nicolas BONBLED en Arne VANDAELE voert het woord voor de verzoekende partij, de heer Tom LOOSE voert het woord voor de verwerende partij, en advocaat Liesbeth PEETERS *loco* advocaat Jeroen DE CONINCK voert het woord voor de tussenkomenende partij.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscollages (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscollages (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

De verzoekende partij dient op 29 mei 2017 bij de tussenkomenende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“wijziging van gebruik van een zaak voor sportieve weddenschappen”* op een perceel gelegen te 3500 Hasselt, Kempische Steenweg 140.

Het perceel ligt binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Afbakening regionaalstedelijk gebied Hasselt-Genk’, goedgekeurd op 20 juni 2014. Het perceel is niet gelegen binnen een deelplan van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en de stedenbouwkundige voorschriften van het gewestplan worden niet opgeheven.

Het perceel ligt volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Hasselt-Genk’, vastgesteld met koninklijk besluit van 3 april 1979, zoals gewijzigd op 6 oktober 2000 met aanvullende voorschriften, in een gebied voor stedelijke ontwikkeling.

Het perceel ligt ook binnen de grenzen van het bijzonder plan van aanleg nummer 13 ‘Blauwe Boulevard’ goedgekeurd op 26 april 2005, in projectzone kanaalwijk 3.

Er wordt geen openbaar onderzoek georganiseerd.

De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar adviseert op 25 juli 2017 ongunstig.

De tussenkomenende partij weigert op 27 juli 2017, zich aansluitend bij het voormeld ongunstig advies van de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar, een stedenbouwkundige vergunning aan de verzoekende partij. Het college beslist:

“ ...

Beschrijving van de bouwplaats, de omgeving en het project

Overwegende dat de aanvraag betrekking heeft op het wijzigen van een handelszaak naar een zaak voor sportieve weddenschappen langs de Kempische Steenweg te Hasselt op nummer 140.

Het gebouw is gelegen in een BPA 13 Blauwe Boulevard, meer bepaald in de projectzone kanaalwijk 3.

Het gebouw maakt deel uit van een gesloten bebouwing.

Beoordeling van de goede ruimtelijke ordening

Overwegende dat de aanvraag het wijzigen van bestemming van handel naar diensten betreft, dat er een zaak voor sportieve weddenschappen opgericht werd, dat de wijziging

reeds uitgevoerd werd, dat deze bestemming op deze locatie niet aanvaardbaar is gezien de nabijheid van de schoolomgeving (Elfde Linie).

Overwegende dat de plannen aantonen dat de zaak voor sportieve weddenschappen in de voorste ruimte ingericht wordt, dat de achterliggende ruimtes als "stockageruimte" aangeduid worden, dat deze ruimte groot is in verhouding met de zaak.

Overwegende dat er voor elk wedkantoor een uitbatingsvergunning nodig is, dat deze aangevraagd werd op 29 maart 2016, dat deze geweigerd werd door het college van burgemeester en schepenen van 26 mei 2016.

Overwegende dat er reeds reclame aangebracht werd, dat er een lichtbak en dwarse reclame aangebracht werd, dat de ramen voorzien werden van folie, dat dit in strijd is met de verordening woonkwaliteit, dat hiervoor reeds drie weigeringen afgeleverd werden (RO2016/0069/KJ – RO2016/0681/KJ – RO2016/1348/PL), dat het voorgestelde niet aanvaard kan worden.

Overwegende dat het voorgestelde onaanvaardbaar is, dat het gebouw teruggebracht dient te worden naar de laatst vergunde toestand.

Algemene conclusie

*Uit bovenstaande motivering blijkt dat de aanvraag **niet** in overeenstemming is (of kan gebracht worden mits het opleggen van de nodige voorwaarden) met de wettelijke bepalingen inzake ruimtelijke ordening, alsook dat het voorgestelde ontwerp **niet** bestaanbaar is met de goede plaatselijke ordening en met zijn onmiddellijke omgeving.*

...

Tegen die beslissing tekent de verzoekende partij op 6 oktober 2017 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 17 november 2017 om het beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te weigeren.

De verzoekende partij dient een replieknota op het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar in.

Na de hoorzitting van 21 november 2017 verklaart de verwerende partij het beroep op 17 januari 2018 ongegrond en weigert een stedenbouwkundige vergunning. De verwerende partij beslist:

" ...

Gelet op het eensluidend verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar van 17 november 2017;

Gelet op de wens van de beroeper om gehoord te worden; dat alle partijen werden opgeroepen; dat op het onderhoud van 21 november 2017 advocaat Alain Vandaele is verschenen;

Gelet op de opmerkingen van de aanwezige partijen geformuleerd tijdens de hoorzitting en de opmerkingen van de replieknota d.d. 21/11/2017 en d.d. 24/11/2017, die werden besproken en in overweging genomen door de deputatie alvorens te beslissen over het beroep;

Overwegende dat het beroep ertoe strekt vergunning te bekomen voor het wijzigen van bestemming van kantoren naar een zaak voor sportieve weddenschappen aan Kempische Steenweg te Hasselt;

Overwegende dat de aanvraag geweigerd werd door het college van burgemeester en schepenen in hoofdzaak omwille van de nabijheid van de schoolomgeving (Elfde Linie) en omdat de reclame aan de voorgevel in strijd is met de verordening woonkwaliteit; dat tevens

aangehaald wordt dat de uitbatingsvergunning geweigerd werd door het college op 26 mei 2016;

Overwegende dat het beroepschrift in hoofdzaak gesteund is op navolgende motieven :

- De beroeper geeft een historiek van het dossier.
- Het criterium van de 'nabijheid van de schoolomgeving' valt geenszins onder één van voornoemde categorieën die in het kader van de goede ruimtelijke ordening worden getoetst.
- Er is een vergunning klasse F2 bekomen voor een kansspelinrichting klasse IV (aannemen van weddenschappen). Artikel 43/5 van de Kanspelenwet bevat geen voorwaarde zoals beschreven in artikel 36.4 betreffende de bescherming van bepaalde categorieën van personen.
- De beroeper verwijst naar vonnissen waarbij de rechtbank geoordeeld heeft dat steden en gemeenten niet langer via politiereglementen extra voorwaarden kunnen opleggen aan kantoren die sportweddenschappen organiseren.
- De scholen waarnaar de gemeente 'impliciet' verwijst door de term 'schoolomgeving' te gebruiken duidelijk niet kan slaan op de 'onmiddellijke omgeving'.
- In casu heeft de vergunningverlenende overheid geen beoordeling van de toestand in concreto verricht.
- In de onmiddellijke omgeving is al heel wat volwassen entertainment voorzien.
- De plannen geven duidelijk aan dat de 'stockageruimte' niet meer dan de helft van de totale oppervlakte van de inrichting bezet. Het uitbaten van een wedkantoor impliceert dat machines en (vooral elektronische) materiaal in de achterliggende ruimtes worden bewaard.
- Verzoekster heeft inzake de uitbatingsvergunning een nieuwe aanvraag ingediend die momenteel hangende is.
- De reclame, lichtbak, dwarse reclame en folie werden, na ontvangst van de eerste weigeringsbeslissing, verwijderd;

Overwegende dat ingevolge het devolutief karakter van een beroepsprocedure de deputatie bij het behandelen van een beroep de aanvraag in haar volledigheid hoort te onderzoeken en een eigen beoordeling over de aanvraag te maken (art. 4.7.21§1 VCRO);

Overwegende dat de aanvraag gelegen is binnen het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GewRUP) 'Afbakening regionaalstedelijk gebied Hasselt-Genk' goedgekeurd door de Vlaamse minister voor ruimtelijke ordening op 20 juni 2014;

dat de aanvraag niet gelegen is in een deelgebied van het GewRUP; dat de gewestplan bepalingen van het gebied blijven gelden; dat het perceel volgens het gewestplan gelegen is in een gebied voor stedelijke ontwikkeling;

dat de aanvullende stedenbouwkundige voorschriften bij de gewestplanwijziging van 6 oktober 2000 in artikel 22 bepaalt dat een gebied voor stedelijke ontwikkeling bestemd is voor industriële, ambachtelijke en agrarische activiteiten, kantoren, kleinhandel, dienstverlening, recreatie, wonen, verkeer en vervoer, openbaar nut en gemeenschapsvoorzieningen, en dit voor zover deze functies verenigbaar zijn met hun onmiddellijke multifunctionele stedelijke omgeving;

dat de stedenbouwkundige aanleg van het gebied, de bijhorende voorschriften betreffende terreinaanleg, vloeroppervlakte, hoogte, aard en inplanting van de gebouwen met bijhorende voorzieningen, en de verkeersorganisatie in relatie met de omringende gebieden, vastgesteld worden in een bijzonder plan van aanleg of een ruimtelijk uitvoeringsplan vooraleer het gebied ontwikkeld kan worden; dat ook het wijzigen van de functie van de bestaande gebouwen pas na goedkeuring van een bijzonder plan van aanleg kan;

Overwegende dat het gebied waarin het perceel gelegen is geordend is door een Bijzonder Plan van Aanleg (BPA) nr. 13 “Blauwe Boulevard”; dat het BPA werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 26 april 2005;

dat voorliggende vergunningsaanvraag zich situeert in subzone a van projectzone Kanaalwijk 3;

Overwegende dat voor het ganse grondgebied van de stad Hasselt een gemeentelijke stedenbouwkundige verordening betreffende vergunningsplichtige bestemmingen en bestemmingswijzigingen en latere wijziging goedgekeurd bij deputatie d.d. 09/09/2002 (B.S. 14/01/2008) van kracht is; dat een eerste en tweede wijziging van vermelde stedenbouwkundige verordening goedgekeurd werd op respectievelijk 29/04/2004 en op 18/09/2007;

Overwegende dat voor het grondgebied van de stad Hasselt een gemeentelijke stedenbouwkundige verordening betreffende woonkwaliteit goedgekeurd bij deputatie d.d. 11/08/2011 (B.S. 29/08/2011) van kracht is;

Overwegende dat overeenkomstig artikel 4.3.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) een vergunning geweigerd wordt indien het aangevraagde onverenigbaar is met stedenbouwkundige voorschriften of met een goede ruimtelijke ordening;

Overwegende dat het voorliggende project geen invloed heeft op het watersysteem, zodat in alle redelijkheid dient geoordeeld te worden dat er geen schadelijk effect veroorzaakt wordt; dat er dan ook geen voorwaarden of maatregelen dienen te worden opgelegd; dat het ontwerp verenigbaar is met de doelstellingen van het decreet integraal waterbeleid;

Overwegende dat het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juli 2013 houdende vaststelling van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening op het gebied van hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater niet van toepassing is op voorliggende aanvraag;

Overwegende dat voorliggende aanvraag aan Kempische Steenweg nr. 140 volgens de aanvraagformulieren en de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen (hierna CBS) gesitueerd is op het kadastraal perceel nr. 199T4;

dat overeenkomstig de laatste kadastrale versie van 01/01/2017 de aanvraag op Kempische Steenweg nr. 140 gelegen is op het kadastrale perceel nr. 199V4; dat op het perceel nr. 199V4 niet alleen de bebouwing van voorliggende aanvraag gelegen is maar ook de rechts aanpalende bebouwing, Kempische Steenweg nr. 142;

Overwegende dat kwestieuze bebouwing aan Kempische Steenweg nr. 140 bestaat uit een hoofdbouw met 3 bouwlagen onder zadeldak en een aanbouw over de volledige diepte van het perceel;

dat voor het kwestieuze gebouw volgende beslissingen gekend zijn:

- voorliggende bestreden beslissing van 27/07/2017;*
- een weigering voor het regulariseren van het wijzigen van een handelszaak naar een zaak voor weddenschappen d.d. 05/01/2017;*
- een weigering voor het plaatsen van reclame ‘Ladbrokes’ op de voorgevel en het aanpassen van bestaande gevelbekleding d.d. 30/06/2016;*
- een weigering voor het plaatsen van lichtreclames op gevel d.d. 17/03/2016;*

Overwegende dat voorliggende aanvraag betrekking heeft op de gelijkvloerse verdieping van het pand;

dat de omschrijving van de geplande werken in de beschrijvende nota beperkt is tot volgende formulering: 'Wijziging van gebruik van een zaak voor sportieve weddenschappen';

dat overeenkomstig de aanvraagformulieren het ontwerp een bestemmingswijziging inhoudt van kantoren naar een zaak voor sportieve weddenschappen; dat het bouwplan 'bestaande toestand' daarentegen aangeeft dat het gelijkvloers in gebruik was als handelsruimte met achterliggende keuken, kantoorlokalen en stockageruimte;

dat het bouwplan 'nieuwe toestand' in een gebruik voorziet van het gelijkvloerse vloerniveau als 'zaak voor sportieve weddenschappen'; dat intern een niet vergunningsplichtige verbouwing voorzien wordt namelijk het plaatsen van scheidingswanden in functie van een toilet en een bijkomend lokaal; dat de kantoorlokalen gebruikt zullen worden als stockage;

dat de voorgevel niet wijzigt; dat de gevelreclame, die in de weigeringsbeslissing van het CBS wordt aangehaald, geen voorwerp uitmaakt van voorliggende aanvraag; dat de reclame geplaatst werd maar terug verwijderd is;

Overwegende dat de aanvraag te toetsen is aan artikel 38 'Projectzone Kanaalwijk 3';

dat projectzone Kanaalwijk 3 opgesplitst is in een subzone a en b;

dat voorliggende aanvraag aan Kempische Steenweg nr. 140 zich situeert binnen de subzone a;

dat in subzone a de eigendomsstructuur versnipperd is en de bestaande toestand reeds sterk bepaald is; dat om deze reden er voor de bestaande toestand van subzone a een overgangsmaatregel opgenomen is in het BPA; dat in artikel 38 een aantal vergunningsplichtige werken toegelaten worden zoals ondermeer:

- het uitvoeren van werken die vrijgesteld zijn van de medewerking van de architect, zoals bepaald in het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse regering van 23 mei 2003;

dat een loutere bestemmingswijziging van een bestaand vergund gebouw toegelaten is gezien een dergelijke handeling opgenomen is in het besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de handelingen die vrijgesteld zijn van de medewerking van de architect: dat artikel 4 punt 5° namelijk bepaalt: 'het geheel of gedeeltelijk wijzigen van de hoofdfunctie van een onroerend bebouwd goed met het oog op een nieuwe functie, voorzover deze functiewijziging voorkomt op een door de Vlaamse regering op te stellen lijst van de vergunningsplichtige functiewijzigingen, en voorzover deze functiewijziging noch de oplossing van een constructieprobleem met zich meebrengt, noch de stabiliteit van het gebouw wijzigt';

Overwegende dat voor het grondgebied van de stad Hasselt de gemeentelijke stedenbouwkundige verordening betreffende vergunningsplichtige bestemmingen en bestemmingswijzigingen van toepassing is:

'Artikel 3 van vermelde stedenbouwkundige verordening bepaalt: 'Met betrekking tot het geheel of gedeeltelijk gebruiken van een bebouwd onroerend goed worden horeca (waarbij hotel, restaurant, inrichtingen waar geen alcoholische dranken worden verbruikt enerzijds en café anderzijds ook als afzonderlijke functie of bestemming worden aanzien), handel, dienstverlening, kantoren en ambachten als afzonderlijke functies beschouwd.'

...

Artikel 6 van vermelde verordening bepaalt: 'Dienstverlenende bestemmingen voor internet- en/of telefoongebruik (zogenaamde internetcafés, telefoonshops), nachtwinkels, privaat bureaus voor telecommunicatie, al dan niet in combinatie met andere bestemmingen, worden verder eveneens als afzonderlijke functie of bestemming aanzien.'

De bestemming en de wijziging van bestemming, afwijkende van de normale verplichte avondsluiting bepaald in de wet van 10 november 2006 artikel 6a en b is ongeacht de complementariteit met een andere functie, ongeacht de ligging en ongeacht de oppervlakte onderworpen aan het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning.’;
Overwegende dat de aard van de hoofdactiviteit die doorgaat in een zaak voor sportieve weddenschappen behoort tot de functiecategorie handel; dat een dergelijke zaak te definiëren is als een ruimte waarin weddenschappen tegen betaling worden afgesloten en uitbetaald worden aan personen die op de winnaar hebben ingezet;
Overwegende dat de verordening betreffende vergunningsplichtige bestemmingen en bestemmingswijzigingen duidelijk stelt dat ‘de bestemming’ en ‘de wijziging van bestemming’ afwijkende van de normale verplichte avondsluiting onderworpen is aan het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning;
dat deze vergunningsplicht ingevoerd werd bij de op 29 april 2004 goedgekeurde wijziging van de verordening;
Overwegende dat voorliggende aanvraag vergunningsplichtig is; dat de website van kwestieuze uitbating aan Kempische Steenweg nr. 140 de openingsuren weergeeft; dat de zaak geopend is van 10.30u tot 22.00u;

Overwegende dat er voorafgaande bepalingen zijn opgenomen in Deel I van het geldend BPA; dat de voorafgaande bepalingen (o.a. artikel 0.15 parkeernormen, art.0.16 fietsparkeernormen,... en art. 0.17 Kwaliteitsbewaking Handelsvestigingen) gelden voor alle bestemmingszones;
dat in artikel 0.17 onder meer bepaald wordt dat de handelszaken af te stemmen zijn op de lokale noden van de buurt of projectzone (met uitzondering van de projectzones Havenkwartier) waartoe ze behoren; dat in deze zones verkeersaantrekkende en grootschalige handelszaken niet gewenst zijn;
dat betreffende de aard van de in het BPA weerhouden handelsoppervlaktes er voor onder meer de projectzones Kanaalwijk gesteld wordt: ‘De handelsoppervlaktes zijn voorbehouden voor buurtgebonden voorzieningen en winkels, hier zijn de functies dus minder gericht op het grote publiek. In de Kanaalwijk betreft het handels- en horecazaken die in relatie staan tot de bestaande woonbuurt en de nieuwe woonbestemmingen in die zone. Ze mogen dus niet hinderlijk zijn voor de woonomgeving.’;
dat het voorschrift verder bepaalt dat het college van burgemeester en schepenen zal waken over de kwaliteit en aard van de invulling van deze handelszaken;
dat het CBS geoordeeld heeft dat de gewenste ‘zaak voor sportieve weddenschappen’ ter plaatse niet aanvaardbaar is;
Overwegende dat de hoofdbestemming in Kanaalwijk 3 ‘wonen’ is; dat de nevenbestemmingen voornamelijk handel (voedingswinkel, tuincentrum,...) en horeca (frituur,...) zijn; dat het ondersteunde functies betreffen bij het wonen;
dat dit niet het geval is voor een zaak voor sportieve weddenschappen;
dat overeenkomstig artikel 4.4.1 VCRO geen afwijkingen kunnen worden toegestaan voor wat betreft de bestemming;
Overwegende dat de gewenste uitbating op korte afstand van een drukke gewestweg gelegen is; dat de exploitatie zich voornamelijk richt op het passerend verkeer; dat dit een parkeeroverlast zal creëren;
dat voorliggende aanvraag niet voorziet in parkeerplaatsen op het eigen terrein; dat de exploitatie dus gebruik moet maken van de bestaande parkeerplaatsen in de directe omgeving; dat de 4 parkeerplaatsen aan de voorgevel van het pand zich situeren op het openbaar domein;
dat een bijkomende verkeersaantrekkende functie zoals een ‘zaak voor sportieve weddenschappen’ tijdens spitsmomenten aanleiding zal geven tot zoekverkeer en overlast op het openbaar domein;

dat een zaak voor sportieve weddenschappen een intensief cliënteel verloop kent; dat klanten er zowel voor een korte als een langere tijd verblijven; dat ter plaatse is vastgesteld dat de parkeerdruk op het openbaar domein reeds groot is; ...”

Dat is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

In het eerste middel voert de verzoekende partij schending aan van de artikelen 2, 3, 5.1 en 13.1 van de Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's (hierna: SEA-richtlijn), en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het materiële motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoekende partij stelt in essentie dat het BPA 'Blauwe Boulevard' de rechtsgrond vormt voor de weigeringsbeslissing en dat het BPA onwettig is, zodat het op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing moet worden verklaard.

Volgens de verzoekende partij valt het BPA onder het temporeel toepassingsgebied van artikel 3.2 SEA-Richtlijn omdat dit BPA werd goedgekeurd door de gemeenteraad van 26 oktober 2004 en door de bevoegde Vlaamse minister op 26 april 2005, en dus vóór 21 juli 2004 overeenkomstig artikel 13.1 SEA-Richtlijn.

Met verwijzing naar rechtspraak stelt de verzoekende partij dat artikel 3.2 SEA-Richtlijn directe werking heeft. Het BPA valt onder het materieel toepassingsgebied van artikel 3.2 SEA-Richtlijn dat expliciet verwijst naar plannen die het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor de in bijlagen I en II bij Richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 betreffende de milieueffectenbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten genoemde projecten (hierna: Project-MER Richtlijn). Het BPA is een stadsontwikkelingsproject in de zin bijlage II, 10, b) bij de Project-MER Richtlijn omdat voor verschillende deelgebieden zones voor "gesloten bebouwing" mogelijk worden gemaakt (bijvoorbeeld de artikelen 1 tot en met 3). Het BPA is ook een project dat voorziet in de aanleg van wegen in de zin van bijlage II, 10 e) omdat ook zones worden voorzien voor verkeersdoeleinden (artikelen 8 tot en met 21 van het RUP).

Het administratief dossier bij het betrokken BPA bevat geen plan-MER rapport, maar enkel een "Toelichtingsnota BPA Blauwe Boulevard Hasselt", die niet voldoet aan de vereisten van artikel 5, eerste lid SEA-Richtlijn en aan bijlage I. Er is bij de opmaak van het BPA geen afdoende beoordeling van de mobiliteitseffecten en van de bestemmingswijzigingen gemaakt. Er ontbreekt een impactsonderzoek op niveau van de verschillende zones en van het totaalplan. Dergelijk onderzoek is wel degelijk cruciaal voor de verzoekende partij, omdat, zoals ook wordt aangevoerd in het tweede middel, haar vergunningsaanvraag wordt geweigerd om redenen van mobiliteit en parkeeroverlast op basis van de voorschriften van het BPA.

Het nemen van een vergunningsbeslissing op basis van een onwettig BPA, is volgens haar ook een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het materiële motiveringsbeginsel.

2.

De verwerende partij antwoordt dat de verzoekende partij de overgangsregeling in artikel 13 SEA-Richtlijn miskent. Het BPA werd voorlopig vastgesteld door de gemeenteraad van Hasselt in de vergadering van 22 juni 2004, wat onmiskenbaar een formele voorbereidende handeling vormt van het BPA, en dus vóór de uiterste omzettingsdatum van 21 juli 2004. Met toepassing van artikel 13 SEA-Richtlijn was de milieubeoordeling in de zin van artikel 3 en 4 van de richtlijn niet van toepassing op het BPA.

3.

De tussenkomende stelt dat het middel onontvankelijk is bij gebrek aan belang in de zin van artikel 35 DBRC-decreet. De bewering van de verzoekende partij dat er een onwettigheid zou bestaan in het BPA wegens het ontbreken van een plan-MER, kan haar niet tot voordeel strekken, minstens maakt de verzoekende partij nergens concreet op welke wijze het beweerdelijk ontbreken van een plan-MER haar zou hebben benadeeld.

De tussenkomende partij stelt inzake de temporele werking dat de SEA-Richtlijn diende omgezet te worden vóór 21 juli 2004. Het BPA werd goedgekeurd bij ministerieel besluit van 26 april 2005 maar het traject werd reeds ruim vóór 21 juli 2004 opgestart:

- Het voorontwerp werd voorgelegd aan advies van adviserende instanties en besproken in de plenaire vergadering van 18 september 2003.
- De gemeenteraad heeft op 16 december 2003 het voorontwerp BPA 13 "Blauwe Boulevard" voorlopig vastgesteld.
- Het college van burgemeester en schepenen heeft op 10 juni 2004 beslist om de goedkeuringsprocedure voor BPA 13 "Blauwe Boulevard" verder te zetten.
- De gemeenteraad heeft op 22 juni 2004 het BPA 13 "Blauwe Boulevard" voorlopig vastgesteld.

De tussenkomende partij wijst nog op een gelijkaardige zaak in het kader van een laattijdige omzetting van de project-MER Richtlijn, waarin de discussie werd gevoerd of een vergunning die na datum van de omzettingstermijn werd verleend, maar waarvan het project voorafgaandelijk aan de opstarttermijn werd opgestart, al dan niet diende te voldoen aan de vereisten gesteld in project-MER Richtlijn (HvJ 15 januari 2013, nr. C-416/10).

De tussenkomende partij meent ook dat het middel feitelijke juridische grondslag mist wat betreft het territoriaal toepassingsgebied van het BPA. Met verwijzing naar artikel 3.3 SEA-Richtlijn en rechtspraak van het Hof van Justitie, stelt de tussenkomende partij dat het BPA slechts een klein gebied op lokaal niveau regelt (een deelgebiedje van de stad Hasselt tussen de Thonissenlaan en de kanaalzone). Zelfs indien de wetgeving reeds van toepassing zou zijn geweest, moest dus geen plan-MER worden opgemaakt. De tussenkomende partij zet verder uiteen, op grond van

rechtspraak van het Hof van Justitie en een conclusie van advocaat-generaal J. Kokkot, wat onder klein gebied of kleine wijziging moet worden verstaan.

Tot slot merkt ze op dat de toelichtende nota bij het BPA een mobiliteitsplan en een uitgebreide toelichting van de bestaande verkeersstructuur bevat. De verzoekende partij gaat op geen enkele in op deze documenten en motiveert niet waarom er hier sprake is van aanzienlijke milieueffecten.

4.

In haar wederantwoordnota stelt de verzoekende partij dat ze wel belang bij het middel heeft. In het verzoekschrift werd het gebrek aan beoordeling van de mobiliteitseffecten en de bestemmingswijzigingen binnen het BPA opgeworpen, en het gebrek aan impactsonderzoek op niveau van de verschillende zones en op niveau van het totaalplan van het BPA. Zoals gesteld in het verzoekschrift, is dergelijk onderzoek cruciaal voor de verzoekende partij, omdat de vergunningsaanvraag wordt afgewezen op grond van mobiliteit en parkeeroverlast, zonder dat hieromtrent enig concreet element werd onderzocht.

De verzoekende partij stelt met betrekking tot het temporeel toepassingsgebied, in hooforde, dat het niet duidelijk is of de handelingen waarnaar de verwerende en tussenkomende partij verwijzen, met name de plenaire vergadering van 18 september 2003, de voorlopige vaststelling van 16 december 2003, de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van 10 juni 2004 om de goedkeuringsprocedure voor BPA blauwe Boulevard verder te zetten, en de voorlopige vaststelling op 22 juni 2014, wel als “formele voorbereidende handelingen” te kwalificeren zijn.

In bijkomende orde, in de mate een “voorlopige vaststelling” en de andere door tussenkomende partij opgesomde handelingen als “voorbereidende handelingen” kunnen worden gekwalificeerd in de zin van artikel 13.3 SEA-Richtlijn, is ook het opstarten van de goedkeuringsprocedure door het college van burgemeester en schepenen een dergelijke “voorbereidende handeling”. Uit informatie die de verzoekende partij heeft ingewonnen bij de gemeente blijkt dat het college van burgemeester en schepenen de goedkeuringsprocedure heeft opgestart op 3 april 2003.

Met verwijzing naar een arrest van de Raad van State (RvS nr. 225.240, 24 oktober 2013 Tombal), stelt de verzoekende partij dat de overgangsmaatregel in artikel 13.3 SEA-Richtlijn 2001/42/EG directe werking heeft. Nu de eerste voorbereidende handeling plaatsvond op 3 april 2003, is er tussen die eerste voorbereidende handeling door het college van burgemeester en schepenen en de uiteindelijke goedkeuring van het BPA op 26 april 2005 meer dan 24 maanden verstreken. Dit betekent dat artikel 4.1 lid SEA-Richtlijn in principe wél van toepassing is, en dat de in artikel 3 van de Richtlijn bedoelde milieubeoordeling moet uitgevoerd worden tijdens de voorbereiding en vóór de vaststelling of onderwerping aan de wetgevingsprocedure van een plan. De bijzondere overgangsregeling, ingevoegd met artikel 49 van het decreet van 25 mei 2007 voor ruimtelijke uitvoeringsplannen, kan niet wettigen dat er meer dan 24 maanden verstreken zijn tussen de eerste formele voorbereidende handeling en de datum van het nemen van het ruimtelijk uitvoeringsplan (zie RvS nr. 225.240, 24 oktober 2013, Tombal). De verzoekende partij concludeert dat, als de overgangsbepalingen van artikel 13 SEA-Richtlijn al van toepassing zouden zijn, het BPA dus wél onderworpen is aan de plan-MER-verplichtingen.

Tot slot merkt de verzoekende partij op dat het niet aan haar, en ook niet aan de tussenkomende partij, toekomt om te onderzoeken of het hier om een klein gebied op lokaal niveau gaat. In de mate dat de uitzonderingsregeling van artikel 3.3 van toepassing zou zijn, was het aan tussenkomende partij om dat bij de toepassing van de desbetreffende regeling te motiveren en niet *a posteriori*, zoals de tussenkomende partij doet in haar schriftelijke uiteenzetting.

Beoordeling door de Raad

1.

De tussenkommende partij betwist het belang van de verzoekende partij bij het middel.

Volgens artikel 35, derde lid DBRC-decreet geeft een aangevoerde onwettigheid alleen aanleiding tot een vernietiging, als de partij die ze aanvoert, wordt benadeeld door de ingeroepen onwettigheid.

Met dit middel voert de verzoekende partij de onwettigheid aan van het BPA 13 'Blauwe Boulevard' op grond van artikel 159 van de Grondwet, omdat geen plan-MER werd opgemaakt dat de mobiliteitseffecten en de impact van bestemmingswijzigingen op het plangebied heeft onderzocht. De discussie gaat in essentie terug op de vraag welke handeling binnen de opmaakprocedure van het bestreden BPA moet worden beschouwd als "de eerste formele voorbereidende handeling" in de zin van artikel 13.3 SEA-Richtlijn.

Bij een gebeurlijke vernietiging op grond van dit middel kan het BPA 'Blauwe Boulevard' niet meer als grondslag dienen bij het verlenen van de stedenbouwkundige vergunning. De verzoekende partij stelt terecht dat de twee decisieve weigeringsmotieven in de bestreden beslissing steunen op de BPA-voorschriften, zodat ze belang heeft bij het middel (zie tweede middel).

De exceptie van de tussenkommende partij wordt verworpen.

2.

2.1

Volgens artikel 5.1 SEA-Richtlijn geldt de verplichting om met betrekking tot een voorgenomen plan een milieuraapport op te stellen slechts voor de gevallen waarin een milieubeoordeling in de zin van artikel 3.1 is vereist.

Artikel 3 SEA-Richtlijn bepaalt:

"1. Een milieubeoordeling wordt uitgevoerd overeenkomstig de artikelen 4 tot en met 9, voor de in de leden 2, 3 en 4 bedoelde plannen en programma's die aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben.

2. Onverminderd lid 3, wordt een milieubeoordeling gemaakt van alle plannen en programma's

- a) die voorbereid worden met betrekking tot landbouw, bosbouw, visserij, energie, industrie, vervoer, afvalstoffenbeheer, waterbeheer, telecommunicatie, toerisme en ruimtelijke ordening of grondgebruik en die het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor de in bijlagen I en II bij Richtlijn 85/337/EEG genoemde projecten, of*
- b) waarvoor, gelet op het mogelijk effect op gebieden, een beoordeling vereist is uit hoofde van de artikelen 6 of 7 van Richtlijn 92/43/EEG.*

3. Voor in lid 2 bedoelde plannen en programma's die het gebruik bepalen van kleine gebieden op lokaal niveau en voor kleine wijzigingen van in lid 2 bedoelde plannen en programma's is een milieubeoordeling alleen dan verplicht wanneer de lidstaten bepalen dat zij aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben.

...

Artikel 4.1 SEA-Richtlijn stelt dat de in artikel 3 bedoelde milieubeoordeling wordt uitgevoerd tijdens de voorbereiding en vóór de vaststelling of onderwerping aan de wetgevingsprocedure van een plan of programma. Dit artikel bevat dus de verplichting om, op het daarin bepaalde ogenblik, de in die richtlijn voorziene milieubeoordeling uit te voeren.

Artikel 13 SEA-Richtlijn regelt de temporele toepassing van de richtlijn:

“1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke maatregelen in werking treden om vóór 21 juli 2004 aan deze richtlijn te voldoen. De lidstaten stellen de Commissie onverwijld in kennis van de genomen maatregelen.

...

3. De in artikel 4, lid 1, bedoelde verplichting is van toepassing op plannen en programma's waarvoor de eerste formele voorbereidende handeling plaatsvindt na het in lid 1 vermelde tijdstip. Plannen en programma's waarvoor de eerste voorbereidende handeling vóór deze datum plaatsvindt en die later dan 24 maanden na dat tijdstip worden aangenomen of ingediend ten behoeve van wetgeving, vallen onder de verplichting van artikel 4, lid 1, tenzij de lidstaten per geval beslissen dat dit niet haalbaar is en het publiek van hun beslissing op de hoogte stellen.

...”

2.2

Deze bepalingen zijn omgezet in artikel 14, §2, eerste en tweede lid van het decreet van 18 december 2002 tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel betreffende de milieueffect- en veiligheidsrapportage, dat de SEA-Richtlijn gedeeltelijk omzette in de Belgische interne rechtsorde, en luiden als volgt:

“§ 2. Hoofdstuk II van Titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid treedt slechts in werking op een per plan of programma of per categorie van plan of programma nader door de Vlaamse regering te bepalen datum en uiterlijk op 21 juli 2004.

De in Hoofdstuk II van Titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid bedoelde verplichtingen zijn van toepassing op plannen en programma's waarvoor:

- 1° de eerste formele voorbereidende handeling plaatsvindt na de in het eerste lid bedoelde datum; of*
- 2° de eerste formele voorbereidende handeling plaatsvindt voor de in het eerste lid bedoelde datum en het definitieve besluit over het plan of programma als bedoeld in artikel 4.2.9, § 3, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid meer dan 24 maanden na het hiervoor vermelde tijdstip wordt genomen, tenzij de Vlaamse regering geval per geval beslist dat dit niet haalbaar is en deze beslissing openbaar maakt”.*

Het decreet van 27 april 2007 houdende wijziging van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid is in werking getreden op 1 december 2007 (artikel 13 van het besluit van de Vlaamse regering van 12 oktober 2007 betreffende de milieueffectrapportage over plannen en programma's).

2.3

Voor ruimtelijke uitvoeringsplannen en BPA's is een specifieke overgangsregeling voorzien:

- Voor de ruimtelijke uitvoeringsplannen is de overgangsregeling opgenomen in artikel 49 van het decreet van 25 mei 2007 houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu, energie

en openbare werken. De regels inzake plan-milieueffectrapportage, zoals vervat in het decreet van 27 april 2007, zijn enkel van toepassing zijn op ruimtelijke uitvoeringsplannen waarvoor na 1 juni 2008 een plenaire vergadering werd gehouden.

- Voor de BPA's bepaalt artikel 98 van het decreet van 12 december 2008 houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu, energie, openbare werken, landbouw en visserij dat de nieuwe regels inzake plan-milieueffectrapportage, zoals vervat in het decreet van 27 april 2007, enkel van toepassing zijn op bijzondere plannen van aanleg waarvan het voorontwerp- of ontwerpplan wordt toegezonden aan de adviesverlenende besturen en instellingen na 1 juni 2008.

De verzoekende partij maakt abstractie van deze overgangsregelingen. De Raad merkt volledigheidshalve nog op dat de verzoekende partij in haar verzoekschrift een BPA lijkt gelijk te stellen met een ruimtelijk uitvoeringsplan, terwijl het onderscheiden planningsinstrumenten zijn

Los van de vraag naar de wettigheid van deze overgangsregelingen, die tot gevolg hebben dat de regels voor de opmaak van een plan-MER pas zouden gelden voor ruimtelijke uitvoeringsplannen en BPA's waarvoor de plenaire vergadering gehouden wordt na 1 juni 2008, zijnde een ruime periode na het verstrijken van de omzettingstermijn van de richtlijn op 21 juli 2004, moet worden vastgesteld dat het BPA Blauwe Boulevard in elk geval niet is tot stand gekomen met toepassing van deze specifieke overgangsregeling. Het BPA is immers al goedgekeurd op 26 april 2005.

3.

Voor zover de verzoekende partij zich beroept op de directe werking van artikel 13 van de SEA-richtlijn, stelt de Raad vast dat ze de afwijkingsmogelijkheid niet op correcte wijze toepast. Meer bepaald maakt de verzoekende partij geen correcte berekening van de termijn van 24 maanden, die bepaald is in artikel 13.3 SEA-richtlijn.

Artikel 13.3 tweede zin SEA-richtlijn bevat een beginsel en een afwijkingsmogelijkheid voor de lidstaten voor plannen en programma's waarvan "de eerste formele voorbereidende handeling" dateert van vóór het in artikel 13.1 vermelde tijdstip (21 juli 2004). Het beginsel is dat tijdens de voorbereiding van dergelijke plannen en programma's de milieubeoordeling moet worden uitgevoerd voor zover ze later dan 24 maanden na het voornoemde tijdstip worden aangenomen of ingediend ten behoeve van wetgeving. De afwijkingsmogelijkheid is dat tijdens de voorbereiding van dergelijke plannen en programma's toch geen milieubeoordeling moet worden uitgevoerd wanneer de lidstaten per geval beslissen dat dit niet haalbaar is en het publiek van hun beslissing op de hoogte stellen. Het voornoemde beginsel heeft directe werking aangezien het geen verdere substantiële uitvoeringsmaatregelen behoeft om het gewild effect op nuttige wijze te bereiken (RvS nr. 225.240 van 24 oktober 2013).

4.

Anders dan wat de verzoekende partij stelt, moet geen rekening worden gehouden met de allereerste voorbereidende handeling, die volgens haar de beslissing is van het college van burgemeester en schepenen van 3 april 2003 tot "opstart van de goedkeuringsprocedure", maar wel met "de eerste formele voorbereidende handeling" in de zin van artikel 13.3 SEA-Richtlijn.

De Europese Guidance 'uitvoering van richtlijn 2001/42 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's' (hierna: SEA-Guidance) verduidelijkt het gebruikte begrip "de eerste formele voorbereidende handeling" als volgt:

" ...

Het gebruik van het woord 'formele' betekent niet noodzakelijkerwijs dat de handeling bij nationale wet moet zijn voorgeschreven, noch dat het nationale recht aan deze handeling

een rechtsgevolg toekent. De precieze betekenis moet per geval worden beslist, waarbij rekening moet worden gehouden met de aard van de desbetreffende handeling, de aard van de maatregelen die eraan voorafgaan, en het klaarblijkelijke doel van de overgangsbepaling: het streven naar juridische zekerheid en goed bestuur.

De tweede zin van artikel 13, lid 3, moet ervoor zorgen dat normaalgesproken alle plannen en programma's waarvoor de eerste formele voorbereidende handeling vóór 21 juli 2004 plaatsvindt maar die pas na 21 juli 2006 worden aangenomen, worden onderworpen aan een milieubeoordeling die in overeenstemming is met het bepaalde in de richtlijn. Hierbij wordt er impliciet van uitgegaan dat in juli 2004 slechts kleinere of minder belangrijke werkzaamheden met betrekking tot het desbetreffende plan of programma zijn verricht, omdat een milieubeoordeling anders van weinig betekenis zou zijn. Het is immers weinig geloofwaardig om een milieubeoordeling te maken van een plan waarvoor de eerste voorbereidende handeling vóór juli 2004 heeft plaatsgevonden en dat zich op die datum al in een zeer vergevorderd stadium van ontwikkeling bevindt. De kernvraag bij deze bepaling is dan ook niet zozeer hoe lang er in juli 2004 al aan de voorbereiding van een plan of programma is gewerkt, maar of de voorbereiding zich op dat moment in een fase bevindt dat het uitvoeren van een milieubeoordeling nog zin heeft.

...

Het argument van de verzoekende partij dat de beslissing van het college van 3 april 2003 een voorbereidende handeling is, overtuigt de Raad niet, rekening houdend met de doelstelling die blijkt uit de SEA-Guidance. Ook uit de overgangsregeling die de decreetgever bepaalde voor BPA's en ruimtelijke uitvoeringsplannen blijkt dat de plenaire vergadering door de decreetgever als de eerste formele voorbereidende handeling in het planningsproces wordt beschouwd (artikel 98 van het decreet van 12 december 2008 voor de BPA's, zoals vermeld onder randnummer 2.3). Dit sluit eveneens aan bij de rechtspraak van de Raad van State die oordeelt dat de (eerste) plenaire vergadering "de eerste formele voorbereidende handeling" is bij ruimtelijke ordeningsplannen (zie onder meer RvS nr. 209.652 van 10 december 2010 en nr. 225.240 van 24 oktober 2013).

Het wordt niet betwist dat de plenaire vergadering heeft plaatsgevonden op 18 september 2003 en dus tien maanden vóór 21 juli 2004. Het BPA 'Blauwe Boulevard' werd goedgekeurd bij ministerieel besluit van 26 april 2005 en dus binnen een periode van tien maanden ná 21 juli 2004.

Los van de vraag of de termijn van "24 maanden na het hiervoor vermelde tijdstip", begint te lopen op het ogenblik van de eerste formele voorbereidende handeling dan wel vanaf 21 juli 2004, blijkt dat de periode tussen "de eerste formele voorbereidende handeling" en de definitieve ministeriële goedkeuring van het BPA minder bedraagt dan 24 maanden. Met andere woorden de opmaakprocedure van het bestreden BPA werd in ieder geval afgerond binnen de termijn van 24 maanden.

Uit het voorgaande volgt dat er geen verplichting tot opmaak van een milieubeoordeling van toepassing is op het BPA op grond van de temporele overgangsbepaling in artikel 13.3 SEA-Richtlijn en artikel 14, §2, tweede lid, 2° van het decreet van 18 december 2002. De verzoekende partij toont dus niet aan dat het BPA 'Blauwe Boulevard' onwettig tot is stand gekomen.

5.

Zoals gesteld valt het BPA niet onder het temporeel toepassingsgebied van de SEA-richtlijn. Een onderzoek door de Raad naar het territoriaal toepassingsgebied in de zin van artikel 3.3 SEA-Richtlijn, zoals de tussenkomende partij vraagt, is dan ook niet vereist.

6.

Het middel wordt verworpen.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

In het tweede middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 4.3.1, §2, 1° VCRO en artikel 1.1.4 VCRO, het BPA 'Blauwe Boulevard', de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: Motiveringswet), de materiële motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

1.1

In het eerste middelonderdeel (met betrekking tot de vermeende schending van de artikelen 0.15 en 0.16 BPA) stelt de verzoekende partij dat de bestreden beslissing nergens aangeeft in welke mate artikel 0.15 inzake 'parkeernormen' en artikel 0.16 inzake 'fietsparkeernormen' zouden geschonden zijn. In die mate is de bestreden beslissing onvoldoende gemotiveerd en schendt deze het zorgvuldigheidsbeginsel en de formele motiveringsplicht.

1.2

In het tweede middelonderdeel (met betrekking tot de vermeende schending van artikel 0.17 BPA) zet de verzoekende partij uiteen dat de verwerende partij meent dat een wedkantoor een handelszaak is in de zin van artikel 0.17 BPA en artikel 3 (en artikel 6) van de gemeentelijke stedenbouwkundige verordening van 18 september 2007. Met verwijzing naar rechtspraak van het Hof van Justitie en het Grondwettelijk Hof stelt de verzoekende partij dat een wedkantoor evenwel "dienstverlening" is, wat ook het oordeel van het college van burgemeester en schepenen van de stad Hasselt is zoals blijkt uit de geweigerde uitbatingsvergunning. Aangezien de uitbating van wedkantoren geen detailhandel is maar wel dienstverlening, kon de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag niet geweigerd worden op basis van artikel 0.17 BPA, dat immers enkel van toepassing is op handelszaken.

Zelfs indien artikel 0.17 BPA van toepassing is, dan nog is de motivering inhoudelijk niet afdoende gebeurd. Het is helemaal niet duidelijk waarom een wedkantoor niet in overeenstemming is met artikel 0.17 BPA, waarom het wedkantoor als een "verkeersaantrekkende" en "grootschalige" handelszaak zou kunnen beschouwd worden, en waarom een klein wedkantoor niet inspeelt op de lokale noden. Ook de verwijzing naar de beslissing van het college van burgemeester en schepenen doet vragen rijzen. De verwerende partij stelt wel dat een zaak voor sportieve weddenschappen geen ondersteunende functie is, maar ook dit wordt niet verder uitgelegd of gemotiveerd.

Volgens de verzoekende partij treedt de bestreden beslissing met de overweging dat de gewenste zaak voor sportieve weddenschappen ter plaatse "*niet aanvaardbaar*" is, de beslissing van 27 juli 2017 van het college van burgemeester en schepenen bij. Dit kan echter onmogelijk als een afdoende motivering worden beschouwd omwille van volgende vier redenen:

- (i) Met verwijzing naar artikel 36 van de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers (hierna: Kansspelwet) en het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 100/2001 van 13 juli 2001, meent de verzoekende partij dat het argument van de "nabijheid van de schoolomgeving" vreemd is aan de toets met de stedenbouwkundige ordening en behoort tot de bevoegdheid van de federale wetgever. Door dit argument beoogt de gemeente immers bepaalde categorieën van personen te beschermen, wat tot de bevoegdheid van de federale wetgever behoort.

Een vergunningverlenende overheid kan zijn bevoegdheid inzake stedenbouw niet aanwenden voor een materie die betrekking heeft op de uitoefening van een federale bevoegdheid.

Met verwijzing naar de rechtspraak van de Raad en drie vonnissen van de rechtbank van eerste aanleg van Hasselt, stelt de verzoekende partij dat de verwerende partij de gevraagde functiewijziging evenmin zomaar kan afwijzen op basis van artikel 1.1.4 VCRO, dat onder meer bepaalt dat rekening moet worden gehouden met de "sociale gevolgen" bij het verlenen van een stedenbouwkundige vergunning. De rechtbank bevestigde dat de politiereglementen niet boven de Kansspelwet staan en dat de uitbaters die een vergunning hebben verkregen van de Kansspelcommissie, met hun wedkantoor moeten kunnen starten.

- (ii) Zelfs indien het criterium van de "nabijheid van de schoolomgeving" als een criterium voor de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening gebruikt kan worden, dan nog is de motivering van de beslissing omtrent dit criterium duidelijk onvoldoende. Bij het beoordelen van de goede ruimtelijke ordening moet worden uitgegaan van de omgeving. Zelfs als het aangevraagde ook een invloed heeft op de ruimere omgeving, is deze ondergeschikt aan de onmiddellijke omgeving omdat deze laatste de goede ruimtelijke ordening het meest bepaalt. De verzoekende partij illustreert met kaartmateriaal dat de "schoolomgeving" niet de onmiddellijke omgeving betreft. De meest nabije school (Provinciale Middenschool Hasselt) bevindt zich immers op meer dan 500 m van de gevraagde inrichting. Het college van burgemeester en schepenen heeft geen concrete beoordeling gemaakt. Uit de motivering van de bestreden beslissing blijkt niet dat de vergunningverlenende overheid de feitelijke omstandigheden van de aanvraag voldoende heeft onderzocht en beoordeeld. Dit geldt des te meer nu de dichtstbijzige school op meer dan 500 m afstand zich bevindt en dat de ordening in de ruimere omgeving een minder doorslaggevend karakter heeft.
- (iii) In de onmiddellijke omgeving is al heel wat volwassen entertainment voorzien, waardoor de inrichting van een wedkantoor in overeenstemming is met de bestaande toestand.
- (iv) De verzoekende partij merkt op dat de aanvraag onder de strikte toepassing valt van de wetgeving inzake kansspelen, waardoor de overweging dat er een nabije school is door de toepassing van de Kansspelwet wordt opgevangen.

1.3

In het derde middelonderdeel (met betrekking tot parkeeroverlast, zoekverkeer en overlast op het openbaar domein) stelt de verzoekende partij dat de bestreden beslissing steunt op 'algemene motieven' en dus geen concrete motivering bevat omwille van volgende redenen:

- (i) De bestreden beslissing stelt geen schending vast van specifieke bepalingen inzake parkeergelegenheden, en kan dit ook niet vaststellen omdat het BPA geen specifieke parkeernormen oplegt voor dienstverlenende exploitaties, zoals wedkantoren.
- (ii) Het wedkantoor, met een zeer beperkte oppervlakte, richt zich niet op het "*passerend verkeer*", terwijl ook het dagelijkse cliënteel eerder beperkt is met een twintigtal klanten per dag, wat een lokale inslag inhoudt. Er zijn meer dan 800 wedkantoren over het ganse land.
- (iii) Het blijkt niet dat er een parkeeroverlast zal ontstaan, omdat er zich een viertal parkeerplaatsen voor het wedkantoor situeren.
- (iv) Het blijkt niet er een noodzaak is om ook nog bijkomende parkeerplaatsen te voorzien op eigen terrein, laat staan dat hieromtrent een norm zou bestaan die zou zijn overtreden.

- (v) Het is niet duidelijk in welke mate de omliggende handelszaken zich in een andere situatie zouden bevinden dan het gevraagde wedkantoor. Rechts naast het wedkantoor bevindt zich een zonnecentrum, dat ongeveer eenzelfde aantal cliënten per dag heeft; links bevindt zich een ietwat grotere winkel 'Lettershop'.
- (vi) Zelfs indien de betrokken winkel geen "*buurtgebonden*" winkel zou zijn, dan nog valt niet in te zien hoe dit een probleem zou kunnen zijn in het licht van de plaatselijke situatie. Op de Kempische Steenweg zijn tal van winkels gevestigd, van diverse inslag (verhuur van auto's, grote decoratiewinkels, een autohandel, een zonnecentrum, gsm-winkels, een fitnesszaal). De vraag rijst of er ook ten aanzien van deze winkels een dergelijk strikt standpunt inzake parkeergelegenheid wordt ingenomen.
- (vii) De vaststelling in de bestreden beslissing dat "*ter plaatse*" de parkeerdruk op het openbaar domein reeds groot is, is een algemene veronderstelling die geenszins op concrete gegevens is gestoeld, en dus de weigering niet kan rechtvaardigen.
- (viii) in de mate dat er wordt verwezen naar "*overlast op het openbaar domein*", is dit een argument dat niet behoort tot een stedenbouwkundige toets, zoals ook expliciet werd vermeld in de voormelde vonnissen van de rechtbank van eerste aanleg van Hasselt.

De verzoekende partij besluit dat de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening gebeurt op basis van louter veronderstellingen en hypothesen, en vooral vanuit een subjectieve negatieve houding van de verwerende partij te verklaren valt.

2.

De verwerende partij antwoordt dat in artikel 0.15 BPA parkeernormen voor wagens opgenomen zijn onder de vorm van minimale aantal plaatsen per m² vloeroppervlakte op eigen terrein. In artikel 0.16 van het BPA is dit eveneens het geval voor fietsen, zij het dat die in overleg met de stad voor handel ook op openbaar terrein mogen. Volgens de verwerende partij wordt in de bestreden beslissing voldoende gemotiveerd dat de aanvraag niet voldoet aan de minimale parkeernormen.

Vervolgens vermeldt de verwerende partij welke omstandige motivering ze over artikel 0.17 BPA in de bestreden beslissing heeft gemaakt. Ze meent dat ze hiermee op kennelijk niet-onredelijke wijze vaststelde (i) dat de beoogde handel in sportieve weddenschappen niet ondersteunend is voor de lokale woonbuurt en de nieuwe woonbestemmingen in die zone, wat een bestemmingsvereiste is waarvan niet kan worden afgeweken (ii) een bijkomende verkeersaantrekkende functie zoals een 'zaak voor sportieve weddenschappen' tijdens spitsmomenten aanleiding zal geven tot zoekverkeer en overlast op het openbaar domein aangezien dergelijke zaak intensief cliënteel verloop kent en de klanten er zowel voor een korte als een langere tijd verblijven, terwijl ter plaatse is vastgesteld dat de parkeerdruk op het openbaar domein reeds groot is en terwijl het BPA handelszaken met een verkeersaantrekkende functie uitsluit. Het oordeel dat een handelszaak voor sportieve weddenschappen niet beantwoordt aan artikel 0.17 BPA is niet kennelijk onredelijk.

De kritiek van de verzoekende partij dat een wedkantoor geen handelszaak is, kan niet overtuigen. In het BPA zelf is het begrip "*handel*" gedefinieerd als "*winkels, warenhuizen en winkelcentra voor kleinhandel, alsook restaurants, cafés en dergelijke*" (artikel 0.15 p. 17 onderaan) wat duidelijk aangeeft dat het begrip niet limitatief omschreven is en dat het die ondernemingen beoogt die een intensieve publieksaantrekkende finaliteit hebben. De verwerende partij stelt dat de hoofdactiviteit, een zaak voor sportieve weddenschappen, behoort tot de ruimtelijke functiecategorie handel. Er worden immers handelstransacties afgesloten die rechtstreeks aan de klant worden aangeboden

en die vergelijkbaar zijn met zaken zoals een bakker, een slager, een kruidenier, enzovoort. Opdat er sprake zou zijn van de ruimtelijke functie van kantoren en dienstverlening is vereist dat er activiteiten plaatsvinden waarmee men een dienst verleent, meer bepaald waarmee men iemands belang bevordert. Als voorbeelden van “*dienstverlening*” worden in de rechtsleer vermeld: een bank, verzekeringskantoor, een reisagentschap, een kapper, een interimkantoor, enzovoort.

Overigens is de opsplitsing van de functiecategorie “*handel*” en de functiecategorie “*kantoren en dienstverlening*” in de ruimtelijke regelgeving slechts betekenisvol in functie van de ruimtelijke consequenties die hiermee gepaard gaan. Daar waar handel tot gevolg kan hebben dat er sprake is van een hoog bezoekersaantal dat mogelijk kortstondig en simultaan aanwezig is, wordt een “*kantoor- en dienstenfunctie*” in wezen gekenmerkt door dienstverlenende handelingen richting de klant die een tijdsintensiever karakter hebben. Hier wordt bijvoorbeeld vaak ‘op afspraak’ gewerkt. Beide functiecategorieën gaan aldus gepaard met verschillende ruimtelijke consequenties naar diverse hinderaspecten, bijvoorbeeld inzake mobiliteit.

De rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en Hof van Justitie, waarnaar de verzoekende partij verwijst, heeft betrekking op Europese wetgeving inzake vrijheid van vestiging, vrijheid van dienstverrichting en op het verlenen van concessies, en is niet dienstig voor de toepassing van de Vlaamse regelgeving inzake ruimtelijke ordening, inzonderheid niet om het onderscheid tussen de ruimtelijke functiecategorieën “*diensten*” en “*handel*” te beslechten. Dit onderscheid komt in de aangehaalde rechtspraak en de daarin getoetste regelgeving niet aan bod.

Het is dus zeker niet foutief noch kennelijk onredelijk om bij de toepassing van de regelgeving inzake ruimtelijke ordening en bij de toepassing van het BPA een zaak voor sportieve weddenschappen te beschouwen als een handelszaak.

3.

De tussenkomende partij stelt voorafgaandelijk dat het middel enkel betrekking heeft op de weigeringsmotieven op basis van artikel 0.15 BPA (parkeernormen), 0.16 BPA (fietsnormen) (eerste onderdeel), 0.17 BPA (kwaliteitsbewaking) en een schending van artikel 4.3.1, §2, 1° VCRO en artikel 1.1.4 VCRO. Het middel handelt niet over de schendingen inzake de stedenbouwkundige verordening. Het eventueel gegrond bevinden van kritiek op overtollige motieven kan niet tot de vernietiging van de bestreden beslissing leiden.

3.1

Inzake het eerste middelonderdeel stelt de tussenkomende partij dat de bestreden beslissing een uitgebreide motivering bevat waarom het gevraagde onverenigbaar is met enerzijds het algemene deel van het BPA, waarin parkeernormen, fietsparkeernormen en kwaliteitsbewakingsnormen zijn opgenomen, en anderzijds met de specifieke projectzone ‘Kanaalwijk 3’.

De algemene bepalingen van het BPA bevat normen die gelden voor alle bestemmingszones. Wat betreft de parkeernormen (artikel 0.15) voorziet het BPA dat er moet worden voorzien in parkeren op het eigen terrein. Wat betreft fietsparkeernormen (artikel 0.16) stelt het BPA dat de fietsparkeerplaatsen ook moeten worden voorzien op eigen terrein, dan wel in overleg met de overheid op openbaar domein, en zo dicht mogelijk bij openbare gebouwen. Wat betreft de kwaliteitsbewakingsnormen (artikel 0.17) stelt het BPA dat de handelsoppervlaktes zijn voorbehouden voor buurtgebonden voorzieningen en winkels en dat – specifiek in de zone van de Kanaalwijk – deze functies in relatie moeten staan tot de bestaande woonbuurt en nieuwe woonbestemmingen in die zone. Ze mogen dus niet hinderlijk zijn.

De verwerende partij motiveert waarom de gevraagde functiewijziging niet verenigbaar is met de voorschriften van het BPA, met name omdat de aanvraag in strijd met het BPA niet voorziet in

parkeren op het eigen terrein. Ook werd terecht overwogen dat een zaak voor sportieve weddenschappen een bijkomende verkeersaantrekkende functie heeft, wat gevolgen heeft op de bestaande verkeers- en parkeerdruk in de onmiddellijke omgeving. De weigeringsmotieven zijn duidelijk en afdoende en voor iedere rechtsonderhorige weldegelijk te verstaan, zodat er geen schending is van de formele, noch van de materiële motiveringsplicht. Er wordt evenmin een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel aangetoond.

Het niet aannemen van dit eerste middelonderdeel, zorgt ervoor dat de overige middelonderdelen van het tweede middel niet verder onderzocht dienen te worden.

3.2

De tussenkomenende partij stelt over het tweede middelonderdeel dat ze de stelling innam dat een wedkantoor diensten kan verlenen. De verwijzing naar het Hof van Justitie door de verzoekende partij is irrelevant, omdat diensten zowel door dienstverleners als door handelaars kunnen worden verleend. De verwerende partij oordeelt evenwel dat een wedkantoor dat diensten verleent, eveneens een commerciële functie heeft en dus ook als handelszaak kan gekwalificeerd worden. De tussenkomenende partij verwijst ter ondersteuning van dit standpunt naar rechtspraak. Op de website van de verzoekende partij staat ook dat het om commerciële activiteiten gaat.

Van belang in deze zaak is dat een wedkantoor ook als handelsactiviteit kan worden aanzien en dat artikel 0.17 BPA dus ook hier van toepassing is.

Bovendien hield de bestreden beslissing rekening met de aanwezigheid van scholen in het kader van de goede ruimtelijke ordening, wat de verwerende partij ook kon binnen het kader van artikel 0.17 BPA. Volgens de tussenkomenende partij leest de verzoekende partij het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 100/2001 van 13 juli 2001 verkeerd, omdat het Grondwettelijk Hof impliciet stelt dat de hinderaspecten ook kunnen worden bekeken binnen het kader van de goede ruimtelijke ordening.

De bestreden beslissing bevat de overweging dat 'handel', zoals een frituur, een voedingscentrum, een tuincentrum ondersteunende functies zijn bij het wonen, en dit in tegenstelling tot een kantoor voor sportweddenschappen. De verzoekende partij betwist dit *an sich* niet volgens de tussenkomenende partij. Ze meent dat de verzoekende partij niet aantoont dat de verwerende partij haar discretionaire beoordelingsbevoegdheid in het kader van artikel 0.17 BPA te buiten is gegaan. Een zaak voor sportieve weddenschappen is niet te vergelijken met de klassieke voorzieningen voor woonomgevingen.

De verwerende partij motiveert haar beslissing na onderzoek van de in de omgeving bestaande toestand, terwijl de verzoekende partij geheel 'gratuite' stelt dat er in de buurt verschillende zaken voor volwassenentertainment zouden zijn, zonder dit te verduidelijken of enig voorbeeld te geven.

Gelet op de soort uitbating kan de verwerende partij, geruggensteund door de stad, niet ten kwade geduid worden dat er met de aanwezigheid van scholen en de inkleding in strijd met de woonomgeving van de zaak rekening wordt gehouden. De tussenkomenende partij herhaalt dat het middel hier gebaseerd is op het aanvechten van overvloedige motieven.

Met citering van haar beslissing stelt de tussenkomenende partij dat de verwerende partij in de bestreden beslissing diverse malen verwijst naar en zich aansluit bij haar beoordeling waarin werd geoordeeld dat de zaak voor sportieve weddenschappen niet aanvaardbaar is, mede gelet op de aanwezigheid van een school 'Elfde Linie'. De tussenkomenende partij merkt daarbij op dat de verzoekende partij geen kritiek uit op het overgrote deel van haar argumenten, die niet anders dan kunnen gelezen worden in samenhang met de argumentatie van de deputatie.

De bestreden beslissing komt tot de gemotiveerde vaststelling dat het gevraagde niet verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening, meer bepaald wat betreft de functionele inpasbaarheid (geen ondersteunende functie aan het wonen), de mobiliteitsaspecten (parkeerdruk en verkeersdruk), de hinderaspecten (school en gezondheid) en inpasbaarheid in de onmiddellijke omgeving (geen ondersteunende functie bij het wonen en aanwezigheid van een school).

Anders dan wat de verzoekende partij stelt, is de 'Elfde Linie' een hogeschool, waar per definitie meerderjarige studenten aanwezig zijn, die in principe gewettigd zijn weddenschappen te plaatsen. Het element dat deze al dan niet nog bijkomend gereguleerd zijn, doet hieraan geen afbreuk. Bovendien zijn de andere vijf scholencomplexen op een zeer nabije afstand gelegen ten opzichte van het wedkantoor. Als de verzoekende partij blijft voorhouden dat er geen scholen in de onmiddellijke omgeving zouden zijn, is dat een manifest verkeerde voorstelling van de in de omgeving bestaande toestand. De verzoekende partij laat daarnaast na de beweerd verschillende inrichtingen met entertainment voor volwassenen in de omgeving te duiden. Daarentegen zijn de overwegingen in de bestreden beslissing hieromtrent telkens van stedenbouwkundige aard.

De bestreden beslissing is dus volgens de tussenkomen partij niet tot stand gekomen met een onzorgvuldige beoordeling van de goede ruimtelijke ordening, en dan in het bijzonder voor wat betreft de verenigbaarheid met de onmiddellijke omgeving, of met een onzorgvuldige toets aan het BPA. De deputatie heeft de aanvraag getoetst wat betreft het 'hinderaspect' en heeft daarbij geoordeeld dat de instelling "*hinderlijk*" is en dus op die locatie niet thuishoort.

3.3

Inzake het derde middelonderdeel stelt de tussenkomen partij dat niet wordt betwist dat de aanvraag niet voorziet in parkeren op het eigen terrein, noch voor wagens, noch voor fietsers, wat overeenkomstig de artikelen 0.15 en 0.16 BPA wel is vereist. Ook de bestreden beslissing stelt dit vast. Bovendien stelt artikel 0.17 BPA dat de verwerende partij rekening kan houden met de verwevenheid van de buurt, wat ook inhoudt dat er rekening moet gehouden worden met de verkeersintensiteiten en de hinderlijkheid van de zaak in de omgeving. De bestreden beslissing steunt op dit punt op een zorgvuldige en correcte vaststelling, minstens toont de verzoekende partij het tegendeel niet aan.

Dat een wedkantoor een verkeersaantrekkende functie heeft kan volgens de tussenkomen partij niet worden betwist, in het bijzonder omwille van de ligging van het wedkantoor vlakbij de Gouverneur Verwilghensingel en op de Kempische Steenweg, waar zowel lokaal als regionaal verkeer passeert.

De vier staanplaatsen waarnaar de aanvrager verwijst, zijn staanplaatsen die tot het openbaar domein behoren, en gebruikt worden door omwonenden. Aangezien het wedkantoor niet in parkeerplaats op het eigen terrein kan voorzien, is het strijdig met de voorschriften uit het BPA wat betreft de verkeersafwikkeling. De toets aan de goede ruimtelijke ordening is gebeurd op basis van een feitelijke en zorgvuldige afweging van de in de omgeving bestaande toestand en de te verwachten hinder.

Tot slot zijn de overige redenen van de verzoekende partij waarom ze niet akkoord kan gaan met de motivering in de bestreden beslissing opportuïteïtskritiek.

4.

In haar wederantwoordnota stelt de verzoekende partij dat ze niet inziët hoe het niet-gegrond zijn van één middelonderdeel ertoe zou leiden dat de andere middelonderdelen niet zou moeten worden onderzocht. Volgens de verzoekende partij gaat de tussenkomen partij er ten onrechte

van uit dat elk middelenonderdeel een argumentatie bevat over een decisief motief. De bestreden beslissing is echter zeer beknopt en onnauwkeurig gemotiveerd zodat het onmogelijk is dat elk van de besproken motieven op zich al de bestreden vergunning zouden schragen.

4.1

Over het eerste middelenonderdeel stelt de verzoekende partij dat de verwerende en de tussenkomende partij met betrekking tot de artikelen 0.15 en 0.16 BPA een *a posteriori* motivering geven. De zeer korte beoordeling van de verwerende partij volstaat niet om de toets aan de artikelen 0.16 en 0.17 BPA door te voeren. Evenmin is de overweging over de “*voorafgaande bepalingen (o.a. artikel 0.15 parkeernormen, art. 0.16 fietsparkeernormen... en art. 0.17 kwaliteitsbewaking Handelsvestiging)*” een afdoende motivering.

De replieken van verwerende en tussenkomende partijen bevestigen dan ook eerder de gegrondheid van het eerste middelenonderdeel.

4.2

Over het tweede middelenonderdeel stelt de verzoekende partij dat de verwerende partij helemaal niet ingaat op de opgeworpen rechtspraak van het Hof van Justitie en het Grondwettelijk Hof, terwijl de tussenkomende partij zich beroept op het onderscheid tussen de regelgeving inzake BTW en ruimtelijke ordening enerzijds en anderzijds op rechtspraak inzake handelshuur.

De verzoekende partij acht ter zake de definities van “handel” en “dienstverlening” in de omzendbrief van 8 juli 1997 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen bij artikel 5.1.0 van het Inrichtingsbesluit relevant. Met verwijzing naar de Kansspelwet, meent de verzoekende partij dat het moeilijk is in te zien hoe een in een wedkantoor “niet ter plaatse vervaardigde goederen” zouden worden verkocht. De verwerende en de tussenkomende partij kunnen dan ook niet gevolgd worden waar ze stellen dat een wedkantoor tot de functiecategorie “handel” behoort. Het wedkantoor valt volgens de verzoekende partij dan ook niet onder de artikelen 3 en 6 van de stedenbouwkundige verordening van 18 september 2007, noch onder toepassing van artikel 0.17 BPA.

Met verwijzing naar de drie voormelde vonnissen, stelt de verzoekende partij dat ook de rechtbank bevestigt dat kansspelen tot de categorie “dienstverlening” behoort.

Op grond van het motief dat een wedkantoor “*niet aanvaardbaar*” is, waarmee dezelfde bewoording wordt gebruikt als in de beoordeling van de tussenkomende partij, meent de verzoekende partij dat niet kan worden verondersteld dat de verwerende partij zich aansluit bij de beoordeling van de tussenkomende partij, minstens blijkt dit niet uit de bestreden beslissing zelf. De redenering van de tussenkomende partij inzake de aanwezigheid van scholen in de onmiddellijke omgeving, en de argumentatie met betrekking tot de “*inkleding*” van de zaak zijn evenmin dienend, want ze worden niet gebruikt in de bestreden beslissing.

Voor de verzoekende partij is het duidelijk dat de verwerende partij met de door haar vastgestelde “onaanvaardbaarheid” geen ruimtelijke orderingsaspecten voor ogen had. Bovendien kan een vergunningverlenende overheid niet zomaar zijn bevoegdheid inzake stedenbouw aanwenden voor een materie die betrekking heeft op de federale bevoegdheid inzake bescherming/bijstand van personen in de zin van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Verder somt de verzoekende partij nog inrichtingen op met volwassenentertainment die volgens haar behoren tot de onmiddellijke buurt, en waarvoor ook geldt dat deze inrichtingen dichtbij scholen liggen en verkeer genereren. Noch de verwerende partij noch de tussenkomende partij slagen er dus in om het tweede middelenonderdeel te weerleggen.

4.3

Over het derde middelonderdeel stelt de verzoekende partij dat de verwerende partij geen verweer biedt. De verzoekende partij herhaalt dat de verwerende partij zich in de bestreden beslissing beperkt tot algemene motieven.

De verzoekende partij merkt op dat er zich in de onmiddellijke buurt voldoende openbare parkings bevinden.

Met verwijzing naar rechtsleer, stelt de verzoekende partij dat het hier gaat om een kleinschalig wedkantoor, waarbij de omstandigheid dat het “*niet altijd even leuk of aangenaam*” is om dergelijk wedkantoor te moeten dulden, geen reden is om het via de stedenbouwwetgeving onmogelijk te maken dat dergelijk wedkantoor zich vestigt. Inperkingen op de vestiging van kansspelinrichtingen moeten via de geëigende wet gebeuren, met name via de (federale) Kansspelwet.

Beoordeling door de Raad

1.

Het perceel ligt binnen de grenzen van het bijzonder plan van aanleg nummer 13 ‘Blauwe Boulevard’ goedgekeurd op 26 maart 2005 (hierna: BPA).

Uit artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, a VCRO volgt dat een vergunningverlenende overheid bij de beoordeling van een aanvraag die gelegen is binnen de grenzen van een bijzonder plan van aanleg, in beginsel gebonden is door de voorschriften van dit plan, tenzij daar op geldige wijze van wordt afgeweken.

Artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, d VCRO bepaalt dat een vergunning geweigerd moet worden als de aanvraag onverenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening. Dit zelfstandig motief verantwoordt de weigering van een vergunning, ongeacht of de aanvraag verenigbaar is met de stedenbouwkundige voorschriften, bedoeld in artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, a VCRO.

De verenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening wordt in overeenstemming met de in artikel 4.3.1, §2, eerste lid VCRO bepaalde beginselen beoordeeld. Artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 3° VCRO bepaalt verder dat wanneer een gebied geordend wordt door een bijzonder plan van aanleg dit plan voorschriften bevat die de aandachtspunten uit artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO behandelen en regelen, deze voorschriften geacht worden de criteria van een goede ruimtelijke ordening weer te geven.

Waar het de toets van een aanvraag aan de vereisten van de goede ruimtelijke ordening betreft, beschikt het vergunningverlenend bestuursorgaan over een discretionaire bevoegdheid om de feiten te beoordelen. In de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidscontrole is de Raad enkel bevoegd om na te gaan of het vergunningverlenend bestuursorgaan de hem wettelijk toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of het van de juiste feitelijke gegevens is uitgegaan, of het die correct heeft beoordeeld en of het op grond daarvan in redelijkheid tot zijn besluit is kunnen komen.

De materiële motiveringsplicht houdt in dat er voor elke administratieve beslissing rechtens aanvaardbare motieven moeten bestaan, wat onder meer betekent dat die motieven moeten steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die relevant zijn en met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld. Een afdoende motivering wil zeggen dat de motivering draagkrachtig moet zijn, dat wil zeggen dat de motieven moeten volstaan om de beslissing te verantwoorden.

Het zorgvuldigheidsbeginsel impliceert dat een vergunningverlenend bestuursorgaan, zoals de verwerende partij, haar beslissing op een zorgvuldige wijze moet voorbereiden en derhalve dient te steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld. De zorgvuldigheid verplicht de verwerende partij onder meer om zorgvuldig te werk te gaan bij de voorbereiding van de bestreden beslissing en ervoor te zorgen dat de feitelijke en juridische aspecten van het dossier deugdelijk onderzocht worden, zodat ze met kennis van zaken kan beslissen.

2.

Uit de bestreden beslissing blijkt dat de twee determinerende weigeringsmotieven steunen op artikel 0.15 inzake 'Parkeernormen', artikel 0.16 inzake 'Fietsparkeernormen' en de parkeeroverlast enerzijds, en artikel 0.17 inzake 'Kwaliteitsbewaking Handelsvestigingen' anderzijds.

Het tweede middelonderdeel van de verzoekende partij heeft betrekking op het weigeringsmotief inzake 'de vermeende schending van artikel 0.17 BPA'.

Het eerste middelonderdeel heeft betrekking op 'de vermeende schending van artikel 0.15 en 0.16 BPA'. Het derde middelonderdeel hangt hiermee samen en heeft betrekking op het weigeringsmotief inzake 'parkeeroverlast, zoekverkeer en overlast op het openbaar domein' waarmee de in het eerste middelonderdeel vermelde artikelen 0.15 en 0.16 worden bedoeld. Aldus bekritiseert de verzoekende partij de twee weigeringsmotieven in de bestreden beslissing.

Anders dan wat de tussenkommende partij stelt, steunen de decisieve weigeringsmotieven van de bestreden beslissing niet op de gemeentelijke stedenbouwkundige verordening van 9 september 2002 betreffende de vergunningsplichtige bestemmingen en bestemmingswijzigingen, zoals gewijzigd op 29 april 2004 en 18 september 2007. De bestreden beslissing grondt wel het oordeel dat de aanvraag vergunningsplichtig is op de artikelen 3 en 6 van deze verordening.

3.

3.1

Zoals gesteld, viseert het tweede middelonderdeel volgend weigeringsmotief inzake de toets aan artikel 0.17 BPA:

“ ...

dat in artikel 0.17 onder meer bepaald wordt dat de handelszaken af te stemmen zijn op de lokale noden van de buurt of projectzone (met uitzondering van de projectzones Havenkwartier) waartoe ze behoren; dat in deze zones verkeersaantrekkende en grootschalige handelszaken niet gewenst zijn;

dat betreffende de aard van de in het BPA weerhouden handelsoppervlaktes er voor onder meer de projectzones Kanaalwijk gesteld wordt: 'De handelsoppervlaktes zijn voorbehouden voor buurtgebonden voorzieningen en winkels, hier zijn de functies dus minder gericht op het grote publiek. In de Kanaalwijk betreft het handels- en horecazaken die in relatie staan tot de bestaande woonbuurt en de nieuwe woonbestemmingen in die zone. Ze mogen dus niet hinderlijk zijn voor de woonomgeving.';

dat het voorschrift verder bepaalt dat het college van burgemeester en schepenen zal waken over de kwaliteit en aard van de invulling van deze handelszaken;

dat het CBS geoordeeld heeft dat de gewenste 'zaak voor sportieve weddenschappen' ter plaatse niet aanvaardbaar is;

Overwegende dat de hoofdbestemming in Kanaalwijk 3 'wonen' is; dat de nevenbestemmingen voornamelijk handel (voedingswinkel, tuincentrum,...) en horeca (frituur,...) zijn; dat het ondersteunde functies betreffen bij het wonen;

*dat dit niet het geval is voor een zaak voor sportieve weddenschappen;
dat overeenkomstig artikel 4.4.1 VCRO geen afwijkingen kunnen worden toegestaan voor
wat betreft de bestemming;
...*

De verwerende partij steunt dit weigeringsmotief op artikel 0.17 BPA 'Kwaliteitsbewaking Handelsvestigingen', dat het volgende bepaalt:

"...

Oppervlakte

Met uitzondering van de projectzones Havenkwartier, worden alle handelsvestigingen beperkt tot 300m² netto-vloeroppervlakte. Deze beperking wordt opgelegd om de handelszaken af te stemmen op de lokale noden van de buurt of projectzone waartoe ze behoren. In deze zones zijn verkeersaantrekkende en grootschalige handelszaken niet gewenst.

Van deze bepaling kan enkel afgeweken worden voor het herlocaliseren van bestaande handelsvestigingen binnen het plangebied.

Aard

De aard van de in het BPA weerhouden handelsoppervlaktes verschilt naargelang het betrokken deelgebied.

- *Het BPA voorziet een bundeling van de handelsoppervlakte in de projectzone Havenkwartier, waarbij een commerciële ontwikkeling nagestreefd wordt die een complementaire meerwaarde moet creëren voor het globale handelsapparaat van de stad Hasselt. Dit strookt met de ambitie dat het project als een versterking van de kernstad moet werken, door de uitbouw van een stevige handelsknoop, die een tegenpool vormt voor de ontwikkelingen in het tt-center. Hierdoor zal een belangrijke bezoekersstroom tussen beide polen ontstaan, die ook de tussenliggende zone van de kernstad zal versterken.*
- *De handelsoppervlaktes in de overige projectzones zijn voorbehouden voor buurtgebonden voorzieningen en winkels, hier zijn de functies dus minder gericht op het grote publiek.*

In de Gelatinewijk betreft het handels- en horecazaken die in relatie staan tot de overige bestemmingen in die zone;

In de Kanaalwijk betreft het handels- en horecazaken die in relatie staan tot de bestaande woonbuurt en de nieuwe woonbestemmingen in die zone. Ze mogen dus niet hinderlijk zijn voor de woonomgeving.

Het college van burgemeester en schepenen waakt over de kwaliteit en aard van de invulling van deze handelszaken.

Daartoe zal bij het indienen van het inrichtingsplan door de aanvrager een duidelijk beeld dienen opgegeven te worden van de invulling van de handelsvestigingen.

..."

3.2

Volgens de verzoekende partij is artikel 0.17 BPA niet van toepassing op de aanvraag, omdat de zaak voor weddenschappen geen handelsvestiging is.

Het voorwerp van de aanvraag is op het aanvraagformulier en in de beschrijvende nota omschreven als "wijziging van gebruik van een zaak voor sportieve weddenschappen".

De verwerende partij stelt in de bestreden beslissing vast dat de voormalige functie op de gelijkvloerse verdieping van het pand "handelsruimte met achterliggende keuken, kantoorlokalen

en stockageruimte” betref, zoals ook de bouwplannen met de bestaande toestand dit vermelden. Uit die bouwplannen met de nieuwe toestand blijkt dat voormelde handelsruimte vooraan het pand door de verzoekende partij zal worden gebruikt als *“zaak voor weddenschappen”*, de *“keuken”* behouden wordt en de ruimtes achteraan als *“stockageruimte”* zullen worden gebruikt.

Volgens de verwerende partij valt het wedkantoor als *“handelszaak”* onder het toepassingsgebied van artikel 0.17 BPA, terwijl volgens de verzoekende partij een wedkantoor als *“dienstverlening”* moet worden gekwalificeerd en dus buiten het toepassingsgebied van artikel 0.17 BPA valt.

De tussenkomenende partij treedt de verwerende partij bij en stelt in haar uiteenzetting dat een wedkantoor als handelsactiviteit moet worden aanzien. Evenwel moet worden vastgesteld dat ze in haar weigeringsbeslissing van 27 juli 2017 een ander standpunt innam door de aanvraag te omschrijven als *“het wijzigen van een handelszaak naar een zaak voor sportieve weddenschappen”*, wat ze verder kwalificeert bij de beoordeling inzake de goede ruimtelijke ordening als *“het wijzigen van bestemming handel naar diensten”*.

3.3

De begrippen *“handel”* en *“dienstverlening”* moeten worden begrepen in de zin van het BPA.

Het BPA bevat geen definitie van het begrip *“handel”* maar geeft in artikel 0.15 BPA wel een niet-limitatieve opsomming van wat hieronder moet worden begrepen: *“winkels, warenhuizen en winkelcentra voor kleinhandel, alsook restaurants, cafés en dergelijke”*. Het BPA definieert nergens het begrip *“dienstverlening”*, noch geeft het hiertoe enige aanzet zodat dit begrip in zijn spraakgebruikelijke betekenis moet worden begrepen, met name het verlenen van diensten in zeer ruime zin (ook als term in economie), zoals commerciële, zakelijke, juridische, financiële, technische, openbare of publieke dienstverlening.

De arresten van het Grondwettelijk Hof en het Hof van Justitie en de vonnissen van de rechtbank van eerste aanleg te Hasselt waarop de verzoekende partij zich beroept, hebben geen betrekking op regelgeving inzake ruimtelijke ordening en zijn onvoldoende relevant voor de toepassing in dit dossier, aangezien het begrip *“handel”* in de zin van het BPA moet worden begrepen.

Waar de verzoekende partij zich in haar wederantwoordnota beroept op regelgeving inzake ruimtelijke ordening en meer bepaald aanvoert dat het begrip *“handel”* in de omzendbrief van 8 juli 1997 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen omschreven wordt als *“het verkopen van niet ter plaatse vervaardigde goederen”*, moet worden vastgesteld dat het BPA in de niet-limitatieve opsomming duidelijk een veel ruimere invulling geeft aan het begrip handel en daar ook restaurants, cafés *“en dergelijke”* toe rekent.

Gelet op de niet-limitatieve omschrijving in het BPA komt het niet als onredelijk over om het wedkantoor ook als *“handel”* in de zin van artikel 0.15 BPA te beschouwen en om artikel 0.17 BPA toe te passen op de aanvraag.

3.4

Ook al kan worden aangenomen de verwerende partij de zaak voor weddenschappen als *“handel”* in de zin van het BPA mag beschouwen, toch moet de verzoekende partij worden bijgetreden in de vaststelling dat de bestreden beslissing niet afdoende gemotiveerd is wat betreft de strijdigheid met artikel 0.17 BPA. De bestreden beslissing bevat geen afdoende motivering van de redenen waarom het aangevraagde niet voldoet aan artikel 0.17 BPA en als *“hinderlijk voor de woonomgeving”* wordt beschouwd.

Anders dan wat de verwerende partij in de bestreden beslissing stelt, schrijft artikel 0.17 BPA nergens voor dat enkel *“ondersteunde functies”* bij de woonomgeving kunnen worden vergund. Dit voorschrift stelt dat moet worden beoordeeld of nieuwe handelszaken *‘in relatie staan tot de bestaande woonbuurt en de nieuwe woonbestemmingen in die zone’*. Het voorschrift bepaalt ook dat de handelszaken *‘niet hinderlijk [mogen] zijn voor de woonomgeving’*. Verder blijkt dat artikel 38 BPA, dat specifiek betrekking heeft op de projectzone Kanaalwijk 3, voorschrijft om de functies handel/horeca en kantoren/diensten *“zo veel mogelijk”* naar de Kempische Steenweg te oriënteren, waar het gevraagde wedkantoor ook wordt voorzien.

Door in de bestreden beslissing te verwijzen naar het oordeel van de tussenkomende partij maakt de verwerende partij toepassing van motivering door verwijzing. De verwerende partij kan zich aansluiten bij het standpunt dat de tussenkomende partij heeft ingenomen in de weigeringsbeslissing, op voorwaarde dat deze beslissing zelf afdoende gemotiveerd is. De tussenkomende partij zich in eerste administratieve aanleg tot de vaststelling dat de aanvraag niet aanvaardbaar is *“gezien de nabijheid van de schoolomgeving (Elfde Linie)”*. Los van de vraag of de scholen in de omgeving behoren tot de onmiddellijke of ruimere omgeving, blijkt uit deze summiere beoordeling onvoldoende concreet waarom het aangevraagde strijdig is met artikel 0.17 BPA en hinderlijk is voor de woonomgeving.

3.4

Gezien voorgaande vaststellingen is het eerste weigeringsmotief in de bestreden beslissing dat uitgaat van een toets met artikel 0.17 BPA niet draagkrachtig.

4.

Zoals gesteld, viseert het eerste en derde middelonderdeel volgend weigeringsmotief:

*“Overwegende dat de gewenste uitbating op korte afstand van een drukke gewestweg gelegen is; dat de exploitatie zich voornamelijk richt op het passerend verkeer; dat dit een parkeeroverlast zal creëren;
dat voorliggende aanvraag niet voorziet in parkeerplaatsen op het eigen terrein; dat de exploitatie dus gebruik moet maken van de bestaande parkeerplaatsen in de omgeving; dat de 4 parkeerplaatsen aan de voorgevel van het pand zich situeren op het openbaar domein; dat een bijkomende verkeersaantrekkende functie zoals een ‘zaak voor sportieve weddenschappen’ tijdens spitsmomenten aanleiding zal geven tot zoekverkeer en overlast op het openbaar domein;
dat een zaak voor sportieve weddenschappen een intensief cliënteel verloop kent; dat klanten er zowel voor een korte als een langere tijd verblijven;
dat ter plaatse is vastgesteld dat de parkeerdruk op het openbaar domein reeds groot is;”*

Anders dan wat de tussenkomende partij stelt, beperkt de verzoekende partij zich niet tot opportuniteitskritiek. Ze ontwikkelt een wettigheidskritiek waarin ze aanvoert dat de verwerende partij de artikelen 0.15 en 0.16 BPA niet correct heeft toegepast.

4.1

Artikel 0.15 BPA inzake ‘parkeernormen’ bevat gedetailleerde voorschriften inzake het *“vereist aantal parkeerplaatsen”* voor de functies kantoren, handel, wonen, hotels, gebouwen bestemd voor studentenkamers, industriële en ambachtelijke gebouwen, gebouwen met verschillende functies, functiewijziging van een gebouw, openbare inrichtingen (schouwburgen, bioscopen, concertgebouw) en overige functies. Dit voorschrift bepaalt onder meer:

“ ...

Handel:

Het betreft hier winkels, warenhuizen en winkelcentra voor kleinhandel, alsook restaurants, cafés en dergelijke.

Bij nieuwbouw: 1 parkeerplaats per 75 vierkante meter bruto vloeroppervlakte.

Bij verbouwing: Eén parkeerplaats meer dan het bestaande aantal telkens de vloeroppervlakte vergroot met een schijf van 75 vierkante meter (bruto vloeroppervlakte, met inbegrip van bergingen, opslagplaatsen en dergelijke)

...

Gebouwen met verschillende functies:

Indien een gebouw als geheel verschillende van de hierboven vermelde functies bevat, is het aantal aan te leggen parkeerplaatsen de som van het aantal parkeerplaatsen berekend per functie.

Functiewijziging van een gebouw:

Indien een gebouw door verbouwing een functiewijziging ondergaat, is het aantal bijkomende parkeerplaatsen het verschil tussen het aantal parkeerplaatsen van de nieuwe functie en van de vroegere functie. Voor een definitie van als afzonderlijke beschouwde functies of bestemmingen wordt verwezen naar de stedenbouwkundige verordening betreffende vergunningsplichtige bestemmingen en bestemmingswijzigingen van 27 januari 2004.

Overige functies:

Het College van Burgemeester en Schepenen zal desgevallend hier in dit artikel niet vermelde functies indelen bij één der bovenstaande, voor wat de toepassing van de parkeernormen betreft.

...

Artikel 0.15 BPA bepaalt ook de “*lokalisering parkeerplaatsen*”, met name waar het vereiste aantal parkeerplaatsen moet worden aangelegd, en definieert de begrippen “*parkeerplaatsen*” en “*aanleggen van parkeerplaatsen*”.

Artikel 0.16 BPA inzake ‘fietsparkeernormen’ regelt daaromtrent de “*uitgangspunten*”, “*criteria*” en “*normen en afmetingen*”.

Artikel 38 BPA bevat ook een specifiek voorschrift inzake ondergronds ‘parkeren’ binnen de projectzone Kanaalwijk 3.

4.2

De verzoekende partij stelt terecht dat de bestreden beslissing geen concreet onderzoek bevat naar de toepassing van de parkeernormen. In de mate dat de verwerende partij aanneemt dat de aanvraag van de verzoekende partij een functiewijziging van een gebouw inhoudt, dient ze een onderzoek te voeren naar “het aantal [vereiste] bijkomende parkeerplaatsen” in de zin van artikel 0.15 BPA (het verschil tussen het aantal vereiste parkeerplaatsen van de nieuwe functie en van de vroegere functie). Het vermelde weigeringsmotief bevat geen toets in die zin.

Voor het overige bevat het weigeringsmotief enkele algemene overwegingen over de parkeeroverlast en parkeerdruk op het openbaar domein, waarmee de verwerende partij evenwel voorbijgaat aan de concrete toets aan de parkeernormen die in het BPA zijn opgenomen.

4.3

Gelet op voorgaande vaststellingen is het tweede weigeringsmotief in de bestreden beslissing eveneens niet draagkrachtig.

5.

Wanneer de bestreden beslissing steunt op verschillende motieven, die elk op zich de beslissing kunnen verantwoorden, moeten alle motieven onwettig zijn om een vernietiging omwille van een gebrek aan degelijke motivering te verantwoorden. Zoals gesteld, steunt de bestreden beslissing op twee decisieve weigeringsmotieven.

Nu de verzoekende partij aantoont dat beide weigeringsmotieven niet draagkrachtig zijn, moet de bestreden beslissing worden vernietigd.

C. Derde en vierde middel

Het derde en vierde middel worden niet onderzocht aangezien die niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

VII. KOSTEN

Artikel 33 DBRC-decreet bepaalt dat de Raad de kosten van het beroep ten laste legt van de partij die ten gronde in het ongelijk gesteld wordt.

In toepassing van artikel 21, §7 DBRC-decreet kan de Raad op verzoek van een partij, een rechtsplegingsvergoeding toekennen die een forfaitaire tegemoetkoming is in de kosten en honoraria van de advocaat van de partij die ten gronde in het gelijk wordt gesteld.

De verzoekende partij verzoekt een rechtsplegingsvergoeding toe te kennen van 700 euro, ten laste van de verwerende partij.

Gelet op de onder titel VI gedane vaststellingen, is er grond om een rechtsplegingsvergoeding toe te kennen aan de verzoekende partij. Er zijn geen redenen om af te wijken van het basisbedrag van 700 euro.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van het college van burgemeester en schepenen van de stad Hasselt is ontvankelijk.
2. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 17 januari 2018, waarbij aan de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt geweigerd voor het wijzigen van de bestemming van kantoren naar een zaak voor sportieve weddenschappen op het perceel gelegen te 3500 Hasselt, Kempische Steenweg 140, met als kadastrale omschrijving afdeling 7, sectie G, nummer 199T4.
3. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de verzoekende partij en dit binnen een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
4. De Raad legt de kosten van het beroep bestaande uit het rolrecht van de verzoekende partij, bepaald op 200 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro verschuldigd aan de verzoekende partij, ten laste van de verwerende partij.
5. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 19 november 2019 door de zesde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de zesde kamer,

Elien GELDERS

Karin DE ROO